

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Лопатченка Івана Сергійовича

«Розвиток медіа-комунікативного механізму в контексті цифровізації публічного управління»

яка подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування»

1. Оцінка роботи здобувача у процесі підготовки дисертації і виконання індивідуального плану навчальної та наукової роботи

Здобувач Лопатченко Іван Сергійович виконав у повному обсязі індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Освітню програму в обсязі 60 кредитів ECTS виконав у повному об'ємі. Здобувач успішно склав іспити з наступних дисциплін: Концептуальні засади розвитку публічного управління та адміністрування, Публічна політика, Управління суспільним розвитком, Концептуальні засади сучасного наукового пізнання, Етика та світоглядні засади наукової діяльності, Методологічне забезпечення досліджень публічного управління та адміністрування, Методологічне забезпечення освітньої діяльності, Управління проектами, Комунікативні аспекти діяльності дослідника, Основи наукового мовлення, Інформаційні технології у науковій діяльності, Іноземна мова в професійній діяльності дослідника публічного управління та адміністрування, Інформаційно-аналітична складова публічного управління, Глобальне врядування і між рівневі відносини у публічному управлінні, Демократія участі та комунікації в публічному управлінні та пройшов педагогічну практику.

У процесі навчання здобувачка набув усіх компетентностей, теоретичних знань, вмінь і навичок, визначених Тимчасовим стандартом вищої освіти третього науково-освітнього рівня за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування. Всі заплановані види робіт були виконані своєчасно. Здобувач плідно співпрацював з науковим керівником протягом усього терміну навчання в аспірантурі.

2. Обґрунтування вибору теми дослідження

У сучасному світі, що характеризується стрімким розвитком цифрових технологій, публічне управління зазнає суттєвих трансформацій. Цифровізація стає не лише інструментом оптимізації адміністративних процесів, а й ключовим чинником формування нових моделей взаємодії між владою та громадськістю. У цьому контексті медіа-комунікативний механізм виступає як важливий елемент забезпечення ефективної комунікації в системі публічного управління.

Цифрова трансформація публічного управління передбачає впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, які

змінюють традиційні підходи до управління. Це вимагає від органів влади не лише технічної модернізації, а й перегляду комунікативних стратегій. Зокрема, важливим є перехід від односторонньої інформаційної моделі до багатосторонньої зворотної суб'єкт-суб'єктної взаємодії за допомогою нових форм медіа-комунікації

Актуальність дослідження також обумовлена необхідністю підвищення рівня інформаційної гігієни та медіаграмотності як управлінського персоналу, так і суспільства загалом. Це сприяє формуванню відповідної адаптивної зони інформаційно-комунікаційного комфорту, що є важливим у прийнятті управлінських рішень в умовах невизначеності. Таким чином, дослідження розвитку медіа-комунікативного механізму в контексті цифровізації публічного управління є надзвичайно актуальним. Воно дозволить визначити ефективні стратегії комунікації, спрямовані на забезпечення прозорості, підзвітності та участі громадян у процесах управління. Це, в свою чергу, сприятиме підвищенню довіри до органів влади та формуванню ефективної системи публічного управління в умовах цифрової епохи.

Актуальність дисертаційного дослідження «Розвиток медіа-комунікативного механізму в контексті цифровізації публічного управління» зумовлена низкою взаємопов'язаних факторів, що визначають сучасні тенденції розвитку суспільства, держави та інформаційно-комунікаційних технологій. В умовах глобалізації та стрімкого розвитку цифрових технологій, публічне управління зазнає фундаментальних трансформацій, ключовим аспектом яких стає якісно новий рівень взаємодії держави та суспільства. Медіа-комунікативний механізм, як інструмент налагодження цієї взаємодії, набуває особливої ваги та потребує глибокого наукового осмислення в контексті всеосяжної цифровізації.

3. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Тема дисертаційної роботи пов'язана з науково-дослідною роботою «Публічне управління в умовах глобалізації» (0116U007246), що виконувалась кафедрою публічної політики навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. У межах цієї НДР автором визначено основні напрями удосконалення управління регіональним розвитком в умовах децентралізації влади.

4. Особистий внесок дисертанта в отриманні наукових результатів.

Отримані в дисертаційному дослідженні наукові положення та висновки відрізняються від існуючих розробок у сфері розвитку медіа-комунікативного механізму в контексті цифровізації публічного управління.

Наукова новизна дисертаційного дослідження розкривається у таких положеннях:

уперше:

— запропоновано й обґрунтовано трирівневу концептуальну модель розвитку медіа-комунікативного механізму в контексті цифровізації публічного управління, яка характеризується синергетичною єдністю інституційного, інформаційно-технологічного та медіа-психологічного рівнів

Ці рівні охоплюють комплекс складових медіа-комунікативного механізму: нормативно-правову, адміністративно-організаційну, складову інформаційно-комунікаційних технологій та штучного інтелекту, інформаційну, соціально-психологічну та мотиваційну. Характер складових формує розвиток медіа-комунікативного механізму публічного управління й передбачає доопрацювання чинної нормативно-правової бази, інституалізацію розвитку медіа-комунікації в умовах цифровізації публічного управління й оновлення соціально-психологічних та мотиваційних технологій формування цифрової грамотності громадян, культури онлайн-взаємодії з органами влади та активної участі суспільства в цифровому комунікаційному процесі.

удосконалено:

- трансформаційно-орієнтований підхід до цифровізації медіа-комунікації в публічному управлінні в Україні, шляхом обґрунтування зміни у формах, каналах і швидкості комунікації між органами влади та суспільством, інтерактивної взаємодії та залучення громадян, що передбачає в системі державних заходів її реалізації врахування, по-перше, розширення спектру комунікаційних інструментів за рахунок онлайн-платформ та соціальних мереж; по-друге, підвищення рівня оперативності та адресності інформаційного обміну; по-третє, зміщення акценту на двосторонню комунікацію та електронну участь;

- наукове розуміння сутності та структури медіа-комунікативного механізму, що охоплює нормативно-правову, адміністративно-організаційну, складову інформаційно-комунікаційних технологій та штучного інтелекту, інформаційну, соціально-психологічну та мотиваційну складові механізму і вирізняється виокремленням ключових показників їх дієвості з урахуванням, по-перше, об'єктивних (пов'язаних із діяльністю органів публічного управління) та суб'єктивних (пов'язаних з особливостями формальних та змістовних характеристик комунікації суб'єктів в контексті цифровізації публічного управління) його чинників, по-друге, варіативності форм розвитку цифровізації медіа комунікації в публічному управлінні на інституційному, інформаційно-технологічному та медіа-комунікаційному рівнях;

дістали подальшого розвитку:

- аналіз ключових проблем сучасного стану розвитку медіа-комунікативного механізму в умовах цифровізації публічного управління в Україні. Виокремлено такі негативні чинники, як фрагментарність нормативно-правового регулювання, недостатнє організаційне забезпечення, а також панування бюрократичної моделі медіа-комунікації, що ускладнює ефективну взаємодію між владою та суспільством. Усунення вказаних недоліків вимагає впровадження провідних міжнародних практик використання штучного інтелекту з одночасним урахуванням етичних, правових та безпекових аспектів його застосування, а також розробки сучасних регуляторних рамок і стандартів публічної комунікації;

- понятійно-категоріальний апарат науки публічного управління шляхом конкретизації змісту поняття «медіа-комунікативний механізм у контексті цифровізації публічного управління». Його специфіка полягає у

поєднанні багатовимірних форм публічного управління з інституційними, інформаційно-технологічними та медіа-психологічними складовими, що визначає комплексний характер функціонування зазначеного механізму;

– шляхи вдосконалення медіа-комунікативного механізму в умовах цифрової трансформації, які враховують багатофакторну природу інституційних, інформаційно-технологічних та психологічних аспектів. До ключових напрямів модернізації віднесено: активне впровадження інноваційних інформаційних та медіа-психологічних технологій; розвиток цифрових компетентностей, медіа-грамотності серед громадян і службовців; створення нормативно-правових стандартів у сфері цифрової комунікації; застосування штучного інтелекту для оптимізації публічної взаємодії; впровадження мотиваційних програм і навчальних курсів; розширення інструментів залучення громадян до цифрової участі; підвищення довіри до цифрових каналів спілкування з органами влади; а також забезпечення відкритості, прозорості та підзвітності публічного управління.

5. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Сформульовані у дисертаційній роботі наукові положення, висновки та рекомендації ґрунтуються на теоретико-методологічних засадах науки публічного управління, узагальненні поглядів та ідей провідних вітчизняних і зарубіжних учених, використанні системи загальнонаукових і спеціальних методів. У роботі здійснено аналіз значного обсягу нормативно-правових актів, наведено дані про апробацію результатів на науково-практичних конференціях та впровадження розробок автора у практичній діяльності органів публічної влади. У цілому наукові результати, отримані в дисертації, є достовірними, науково обґрунтованими та доказовими.

6. Практичне значення одержаних результатів

Основні висновки, розроблені методичні рекомендації та практичні пропозиції можуть бути безпосередньо застосовані:

– органами державної влади та місцевого самоврядування: для вдосконалення стратегій комунікації з громадянами через цифрові канали, підвищення ефективності інформування про діяльність, послуги та прийняті рішення. Результати дослідження можуть слугувати основою для розробки та впровадження нових цифрових інструментів залучення громадськості до процесів прийняття управлінських рішень, налагодження зворотного зв'язку та оперативного реагування на суспільні запити.

– Прес-службами та відділами зв'язків з громадськістю органів публічної влади: для оптимізації використання соціальних мереж, офіційних вебсайтів, онлайн-платформ та інших цифрових інструментів комунікації з метою формування позитивного іміджу державних інституцій, підвищення рівня довіри населення та протидії дезінформації в цифровому просторі. Розроблені методичні рекомендації можуть бути використані для підвищення якості контенту, рівня інтерактивності та оперативності комунікації.

– Навчальними закладами, що здійснюють підготовку фахівців у сфері публічного управління та комунікацій: розроблені теоретичні положення та

практичні кейси можуть бути включені до навчальних програм та курсів для поглибленого вивчення особливостей медіа-комунікацій в умовах цифровізації, формування у майбутніх фахівців необхідних компетентностей для ефективної взаємодії з суспільством у цифровому середовищі.

– Громадськими організаціями та інститутами громадянського суспільства: для підвищення рівня своєї взаємодії з органами публічної влади через цифрові канали, здійснення ефективного громадського контролю, ініціювання публічних дискусій та впливу на процеси прийняття управлінських рішень в онлайн-форматі. Результати дослідження можуть допомогти у розробці стратегій адвокації та комунікаційних кампаній в цифровому просторі.

– Розробниками програмного забезпечення та цифрових платформ для публічного управління: висновки дослідження можуть бути використані при створенні та вдосконаленні цифрових інструментів, спрямованих на оптимізацію комунікації між державою та суспільством, забезпечення їхньої зручності, доступності та функціональності.

Таким чином, практична цінність дисертаційного дослідження полягає у його здатності сприяти якісному розвитку медіа-комунікативного механізму в системі публічного управління в умовах цифровізації, що, в свою чергу, сприятиме підвищенню ефективності публічного управління, зміцненню демократичних засад, посиленню взаємної довіри та партнерства між державою та суспільством. Отримані результати мають потенціал для безпосереднього впровадження в практику діяльності органів публічної влади, освітній процес та діяльність інститутів громадянського суспільства.

7. Повнота викладення матеріалів дисертації в роботах, опублікованих автором

Основні положення дисертаційного дослідження висвітлено у 5 публікаціях у наукових фахових виданнях.

Статті у фахових наукових виданнях:

опатченко І. С. Сучасний стан використання новітніх медіакомунікативних технологій у публічному управлінні. *Теорія та практика державного управління*. 2020. № 3 (70). С. 34-39. DOI: 10.34213/tr.20.03.04

опатченко І. С. Використання новітніх інструментів комунікації органів влади і громадськості. *Актуальні проблеми державного управління*. 2020. № 2 (58). С. 127-132. DOI: 10.34213/ap.20.02.14

опатченко І. С. Сутність та можливості застосування медіа комунікативної складової державної інформаційної політики в умовах демократизації публічного управління. *Актуальні проблеми державного управління*. 2021. № 1 (82). С. 122–126. DOI: <https://doi.org/10.35432/1993-8330appa1822021229156>

опатченко І. С. Застосування досвіду США у використанні штучного інтелекту в забезпеченні національної інформаційної безпеки України. *Державне будівництво*. 2024. № 1 (35). С. 247–257. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992->

5. Лопатченко І. С. Сучасний стан застосування медіа-комунікативного механізму публічного управління в Україні. *Державне*

8. Апробація матеріалів дисертації

Основні результати дисертаційного дослідження обговорювались на засіданнях кафедри публічної політики, на міжнародних і національних науково-практичних конференціях і конгресах, зокрема: XXI Міжнародному науковому конгресі «Публічне управління XXI століття: погляд у майбутнє» (м. Харків, 2021 р.), Науково-методологічні аспекти підвищення якості підготовки фахівців в умовах діджиталізації та інтеграції в міжнародний освітній простір (м. Харків, 2022 р.), X Міжнародна науково-практична конференція «Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика» (м. Запоріжжя, 2022 р.), VI Міжнародна науково-практична конференція «Освіта і наука у сфері національної безпеки: проблеми та пріоритети розвитку» (м. Острогожськ, 2024 р.) та ін.

9. Оцінка структури, мови та стилю дисертації

Матеріал дисертації викладено в логічній послідовності та доступно для сприйняття. Дисертація написана науковим стилем мовлення, структура дисертації відповідає алгоритму здійсненого автором дослідження. Зміст, структура, оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

10. Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту

За своїм фаховим спрямуванням, науковою новизною і практичною значимістю дисертаційна робота Лопатченко І. С. «Розвиток медіа-комунікативного механізму в контексті цифровізації публічного управління» повністю відповідає галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» та відповідає паспорту спеціальності 281 – «Публічне управління та адміністрування». Здобувачкою повністю виконано освітню та наукову складову третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

11. Дотримання академічної доброчесності

На підставі вивчення тексту дисертації здобувача, наукових праць здобувача та Протоколу контролю оригінальності (перевірку наявності текстових запозичень виконано в антиплагіатній інтернет-системі встановлено, що дисертаційна робота виконана самостійно, текст дисертації не містить плагіату, а дисертація відповідає вимогам академічної доброчесності.

12. Результати обговорення та проведення презентації. Рекомендація дисертації до захисту

Здобувач представила основні результати своєї дисертаційної роботи на

розширеному засіданні кафедри публічної політики ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна щодо попередньої експертизи дисертації (витяг з протоколу № 12 розширеного засідання кафедри публічної політики від 08.05.2025 року) у формі презентації та наукової дискусії після її завершення. У рамках цього розширеного засідання було ухвалено одноголосно рекомендувати роботу здобувача Лопатченко І. С. «Розвиток медіа-комунікативного механізму в контексті цифровізації публічного управління» до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування.

Головуючий на розширеному засіданні
кафедри публічної політики, доктор
наук з державного управління,
професор, завідувач кафедри
публічної політики ННІ «Інститут
державного управління» Харківського
національного університету імені
В.Н. Каразіна

Вячеслав ДЗЮНДЗЮК